

YIRIK KORXONALARDA INSON KAPITALINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI

Sodiqova N.T

Osiyo xalqaro universiteti

Bobojonova M.J

Osiyo xalqaro universiteti

Annotatsiya: *Yirik korxonalarlarda inson kapitalining rivojlanishi, xususan, korxona faoliyatida yuzaga keladigan muayyan sharoitlar bilan bog'liq. Yirik korxonalar faoliyati va yakka sanoat shahrining iqtisodiy va ijtimoiy jihatlari o'rtasida yaqin bog'liqlik mavjud. Shu sababli, korxonaning bozorni rivojlantirish istiqbollari ushbu yagona sanoat shahrining rivojlanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Yirik korxonalar-bu hududning iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishini belgilaydigan sanoat korxonasi. Umuman olganda, yirik korxonalar o'z ishlab chiqarishida mahalliy aholining eng katta ulushini birlashtirgan va asosiy ijtimoiy funksiyalarini bajaradigan korxona sifatida talqin qilinishi mumkin.*

Kalit so'zlar: *Yirik korxona, sanoat, strategiya, rentabellik, resurs ta'minoti, ijtimoiy paket, raqobatbardoshlik, inson kapitali*

Har bir kompaniya o'z faoliyatini rejalashtiradigan va rivojlanish strategiyasini ishlab chiqadigan mustaqil yuridik shaxsdir. Har bir korxonaning strategiyasi, shubhasiz, uning bozordagi mavqeini aniqlash, ma'lum segmentlarga yo'naltirish va resurslarni etkazib berish bilan bog'liq. Biroq, yagona sanoat shahariga murakkab ijtimoiy-iqtisodiy tizim sifatida tizimli yondashuvni ko'rib chiqadigan ilmiy ishlar mavjudligiga qaramay, hozirgi vaqtda yirik korxonalarlarni aniqlashning aniq mezonlariga asoslangan yondashuv etarli darajada rivojlanmagan. Har qanday hudud singari, yakka sanoat shaharlari ham ko'pincha aholi soni, kelib chiqish vaqti, iqlim va geografik joylashuvi va boshqalar kabi mezonlarga ko'ra tasniflanadi. Yagona sanoat shaharlarining o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olish uchun yirik korxonalar faoliyat ko'rsatadigan sohaning xususiyatlari, katta ko'p funksiyali aholi punktlaridan uzoqligi va boshqalar bilan bog'liq mezonlardan foydalaniladi. shahar tashkil etuvchi korxonalar boshqalardan farq qiladi korxonalar: - yirik tog ' - kon yoki qayta ishlash korxonalari o'z faoliyati ko'lamini bo'yicha, odatda ko'p sonli xodimlar bilan; - rentabellik darajasi bo'yicha: ko'pincha shahar tashkil etuvchi korxonalar menejmentga sarmoya kiritish uchun katta imkoniyatlarga ega strategik ob'ektlardan iborat. xodimlarni rivojlantirish va ularni saqlash. - O'z mutaxassislarini tayyorlash va qayta tayyorlash uchun alohida o'quv markazlari mavjud, masalan, xavfsizlik muhandisligi, yong'in xavfsizligi, tegishli kasblar bo'yicha o'qitish. - Ijtimoiy paketni taqdim etish (zararli sharoitlarda kompensatsiya, sog'liq va dam olish uchun vaucherlar berish va boshqalar) tufayli xodimlarning ijtimoiy jozibadorligi jihatidan yuqori raqobatbardoshligi.)

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS

Har qanday sanoat korxonasini resurslarni qo'llab-quvvatlashga katta e'tibor beriladi. Resurs ta'minoti moddiy (xom ashyo, materiallar, yarim tayyor mahsulotlar, ishlab chiqarish vositalari) va mehnat resurslari bilan ta'minlashni o'z ichiga oladi. Mehnat resurslari kompaniya resurslarining eng muhim tarkibiy qismi sifatida moddiy resurslardan samarali foydalanishni ta'minlaydi, chunki yuqori malakali mutaxassislarining ishi ham ishchi kuchiga kiradi.

Korxonaning samarali ishlashi uchun ushbu resurslarni rejalashtirish, mehnat resurslari bilan ta'minlashning ahamiyati va ushbu resurslarning ma'lum bir yuqori malakasiga bo'lgan ehtiyojni hisobga olgan holda ularning shakllanishi, sifati va rivojlanishini maqsadli boshqarish kerak. Bularning barchasi inson resurslarini (inson kapitali) boshqarish strategiyasi doirasida amalga oshiriladi.

Muallifning fikriga ko'ra, yirik korxonalarning inson kapitali-bu ishchilar, turli darajadagi menejerlar mutaxassislari va ushbu korxonaning boshqa toifadagi xodimlarining inson kapitali bo'lib, ularning faoliyati va rivojlanishi kadrlar rivojlanishining ichki siyosatiga, ijtimoiy va kadrlar siyosatiga, boshqaruv holati va boshqa sohalarga bog'liq. omillar.

Yirik korxonalarning raqobatbardoshligini oshirish inson kapitalini rivojlantirishni talab qiladi, ammo uning ishchilar sonini ko'paytirishga alohida e'tibor berilmaydi, bundan ham muhimi, uning tarkibiy qismlarini chuqur tarkibiy kompleks to'ldirish, ya'ni xodimlarning sog'lig'ini yaxshilash, malakali ishchilarning kasbiy mahoratini oshirishdir va xodimlarning bilim darajasini oshirish, mehnat sharoitlarini yaxshilash.

Korxonada inson kapitalidan samarali foydalanish har qanday xatarlar, shu jumladan ishlab chiqarish, moliyaviy yoki boshqa xavflarni o'z ichiga olgan kadrlar xavfi bilan bevosita muvozanatlanadi.

Yirik korxonalarning inson kapitalini boshqa har qanday korxonaning inson kapitalidan shakllantirishdagi farqlarni aniqlab, quyidagilarni ajratib ko'rsatishimiz mumkin: Birinchidan, quyidagi omillarni aniqlash kerak: yirik korxonalarning mehnat bozori yagona korxonaning mehnat resurslari bilan cheklangan.- u joylashgan sanoat shahri, shuning uchun doimiy ishchi kuchi va inson kapitali ta'minoti sezilarli darajada o'zgarmaydi. Ikkinchidan, yirik korxonalarlar xodimlarining ta'lim darajasi va sifati shaharning ta'lim muassasalari tomonidan taqdim etiladigan o'rta va oliy ma'lumot sifatiga bog'liq. Uchinchidan, yirik korxonalarlarning inson kapitalining xususiyatlaridan biri sifatida xodimlarning sog'lig'i darajasi ular joylashgan mintaqaning ekologiyasiga, shuningdek qo'llab-quvvatlash va dastlabki ta'sir qilish usullariga bog'liq.

Yagona shahar aholisini yirik ob'ektda ish bilan ta'minlashning afzalliklarini inson kapitalini rivojlantirish uchun yaratilgan sharoitlar bilan aniqlash mumkin:

- Yuqori ish haqi bilan istiqbolli bandlik;
- Samarali ijtimoiy paket;
- Ijtimoiy infratuzilma ob'ektlarining mavjudligi (sport zallari , dam olish faoliyati uylar va tibbiyot muassasalari)
- Ish haqini rag'batlantirishning yaxshi rivojlangan tizimi.

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS

Yagona sanoat va yirik korxonalarning ishlash jarayonlari o'rtasida rivojlangan yirik korxonalarning inson kapitali holatini belgilaydigan munosabatlar.

Bundan xulosa qilishimiz mumkinki, bitta shahar va yirik korxonalarning hayot jarayonining o'zaro bog'liqligi nafaqat bitta shahar aholisining hayot sifatiga ta'sir qilishi, balki yirik korxonalarlarning yagona shahar aholisining hayot sifatini yaxshilash uchun sharoit yaratishi kerak.

Aholining hayot sifati quyidagi ko'rsatkichlar bilan baholanadi: o'rtacha umr ko'rish; xodimlarning real ish haqining o'sishi; aholi jon boshiga Real YAIM (YAHM); ta'lim darajasi; sog'liqni saqlash.

Inson kapitalini shakllantirish shartlari sifatida biz umuman xususiy kompaniyalarni to'plash va saqlashga yordam beradigan jarayonlarni, ya'ni yuqori sifatli ta'limni, yuqori darajadagi tibbiy yordamni, ya'ni yakka sanoat aholisining hayot sifatini ajratib ko'rsatishimiz mumkin. Yirik korxonalarning inson kapitalini shakllantirish shartlariga quyidagilar kiradi:

- yakka shahar va hududlarning ijtimoiy sohasini rivojlantirish bilan bog'liq Qonunchilik bazasining mavjudligi;
- korxonada kasaba uyushmalarining ishi, ya'ni mehnatni muhofaza qilish va madaniy-xabarot tadbirlarini to'g'ri tashkil etish
- iqtisodiyotning istiqbolli tarmoqlarida yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlashga sarmoya kiritish.

Yirik korxonalarning inson kapitaliga bevosita ta'sir ko'rsatadigan omillarning bir necha mezonlari mavjud:

- ta'sir yo'nalishi bo'yicha: to'g'ridan - to'g'ri va bilvosita;
- ish muhitiga qarab: ichki va tashqi.
- boshqaruv sub'ektlarining ta'siriga ko'ra: ob'ektiv va sub'ektiv.

Hozirgi iqtisodiy vaziyatda yirik korxonalarlarni kelajakda rivojlantirishning asosiy ustuvor yo'nalishi ishlab chiqarish texnologiyasini yoki resurslarni qayta ishlashni o'zgartirish bo'yicha innovatsion loyihalarni joriy etish orqali ularning ijtimoiy va sanoat tuzilmasini rivojlantirishdir. Yirik korxonalarning ko'lami va murakkabligini hisobga olgan holda, inson kapitalidan etarlicha samarali foydalanilmayapti va buning sababi boshqaruv sub'ektlarining uni rivojlantirishga qiziqishining yo'qligi. Yirik korxonalarlar menejerlari korxonaning rivojlanishini yaxshilash va og'ir va zararli mehnat sharoitida ishlaydigan ishchi kuchining malakasini oshirish uchun investitsiyalarga bo'lgan ehtiyojni baholashlari kerak.

Mintaqaning barqaror rivojlanishi asosiy rolda bo'lishi kerak. Malaka va ta'lim darajasi qanchalik yuqori bo'lsa, inson uchun ishning qulayligi va ish sifati shunchalik qimmatlidir. Yuqori malakali ishchilar xavfsiz mehnat sharoitlari va qulay ish joyiga intilishadi.

Hozirgi vaqtda resurs kontseptsiyasi kontekstida inson kapitali barqaror raqobatdosh ustunliklarni ta'minlay oladigan kompaniyaning eng muhim Real aktivlaridan biridir.

Yirik korxonalarning samaradorligi xodimlarning bilimiga qarab inson resurslari sifatida qaraladi. Kompaniyaning asosiy ishlab chiqarish kuchi korxonada ishlab

chiqarish faoliyatining asosiy omili hisoblanadi. Natijada, masalan, Kazakhmys korporatsiyasi rahbariyati inson resurslariga katta mablag ' sarflaydi: baholash, o'qitish, mehnatni rag'batlantirish va xodimlarni rag'batlantirish. Ishchi kuchi shaharni tashkil etuvchi kompaniyaning asosiy poytaxti hisoblanadi.

Yirik korxonalar o'z xodimlarining mehnat unumdorligini oshirishga, mehnat xavfsizligi va sog'liqni saqlash standartlariga rioya qilishga maksimal darajada e'tibor beradi. Bundan tashqari, ushbu yo'nalishda ijro va ortiqcha bajarilishini ta'minlash bo'yicha ishlar olib borilmoqda. Shu munosabat bilan korxona tarkibida xodimlarning mehnatini rag'batlantirish maqsadida quyidagi qoidalar qabul qilinadi va amalga oshiriladi:

- xodimlarning bonuslarini tashkil etish to'g'risidagi Nizom;
- tarkibiy bo'linmalarining liniya va ishchi xodimlariga bir martalik ish haqini tashkil etish to'g'risidagi Nizom.
- korxonalarining ishlab chiqarish faoliyati davomida yuzaga keladigan muammolarni o'z vaqtida hal qilish va hal qilish, ijtimoiy va mehnat munosabatlarini samarali tartibga solish tizimini tashkil etish maqsadida mehnat jamoalarida, ma'muriyatda ustalar kengashlari, kasaba uyushmalari, minalar jamoat tashkilotlari bilan o'zaro hamkorlikni ta'minlash.
- mehnat sohasidagi kasaba uyushmalari bilan ijtimoiy sheriklik O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi asosida ish beruvchi va guruh xodimlari o'rtasida jamoaviy bitim shaklida amalga oshiriladi.

Xulosa qilib aytganda, endi texnika va texnologiya kichikroq rol o'ynaydi, chunki texnologiya doimiy ravishda takomillashtirilmoqda, texnologiya tobora ko'p qirrali bo'lib bormoqda. Hozirgi vaqtda yanada murakkab vazifalarni amalga oshirishga va rivojlanishni ta'minlashga qodir ishchi kuchini jalb qilish zarur. Shu sababli, yirik global kompaniyalar inson resurslarini rivojlantirish, kadrlar tayyorlash va takomillashtirishga katta mablag ' sarflaydilar va ishga qabul qilish tizimlariga katta e'tibor berilmoqda. O'zbekistonda zamonaviy sharoitda buni amalga oshirish qiyin. Biroq, yirik kompaniyalar buni qila oladi. U aniq ishlab chiqarish maqsadlariga asoslanishi va korxonaning umumiy rivojlanish strategiyasiga mos kelishi kerak. Birinchidan, yirik korxonalarlar umumiy rivojlanish strategiyasiga mos keladigan va qo'yilgan vazifalarni hal qilishga qaratilgan xodimlarni boshqarish strategiyasini shakllantirishlari kerak. Bundan tashqari, korxonaning kadrlar bo'limi aniq buxgalteriya, iqtisodiy va kadrlar bo'limlariga bo'linishi kerak. Bundan tashqari, xodimlarni baholash va zaxiralarni shakllantirish va ulardan foydalanish kabi vositalarni amalga oshirish keng tarqalgan bo'lishi kerak. Biz davlat ishtirokidagi yirik kompaniyalardan boshlashimiz kerak. Davlat nazorati bilan ushbu sohalarining barchasini amalga oshirish osonroq bo'ladi. Va boshqa kompaniyalar, agar ular davlat korxonalarida samarali ekanligini ko'rsalar, o'z tizimlarini yaratishi mumkin.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Sodiqova, N. (2023). A POLITICAL ECONOMY ANALYSIS OF ECONOMIC SECURITY. *Modern Science and Research*, 2(12), 559-568.
2. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). TASHKILOTNING INNOVATSION FAOLIYATI SAMARALIGINI BAHOLASH. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(2), 286-294.
3. Qudratova, G. M., & Sodiqova, N. T. (2024). RAQOBAT TUSHUNCHASI, UNING TURLARI VA USULLARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(2), 459-463.
4. To'rayevna, S. N. (2024). YANGI IQTISODIYOT VA UNING MOLIYA BOZORLARIGA TA'SIRI. *Gospodarka i Innowacje.*, (45), 333-339.
5. Sodiqova, N. (2024). IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA INNOVATSION SIYOSAT VA UNING SHAKLLANISH XUSUSIYATLARI. *Modern Science and Research*, 3(6).
6. Sodiqova, N. (2024). TECHNOLOGY DISCOURSE AND THE POLITICAL ECONOMY OF NEW MEDIA. *Modern Science and Research*, 3(2), 376-384.
7. To'rayevna, S. N. (2023). DEMOKRATIYA VA IQTISODIYOT O'RTASIDAGI MUNOSABAT" SIYOSIY SHAXS" NAZARIDAN. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 387-394.
8. To'rayevna, S. N. (2023). YANGI IQTISODIYOTDA RAQAMLI MEHNAT.
9. Sodiqova, N. (2024). THE MAIN METHODS OF SELECTING INNOVATIVE PROJECTS. *Modern Science and Research*, 3(6), 682-687.
10. Sodiqova, N. (2024). MANAGEMENT OF INNOVATIONS IN ENTERPRISE ACTIVITY OPPORTUNITIES TO USE FOREIGN EXPERIENCE. *Modern Science and Research*, 3(6), 688-695.
11. Sodiqova, N. (2024). THE MAIN STAGES OF THE INNOVATION PROCESS IN THE ENTERPRISE AND ITS MANAGEMENT. *Modern Science and Research*, 3(6), 703-709.
12. To'rayevna, S. N. (2023). YETAKCHILIK USLUBI SIFATIDA MURABIYOTDAN FOYDALANISH MENEJERLARNI TAYYORLASH. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 399-408.
13. Turayevna, S. N. (2024). THE ESSENCE AND CONTENT OF THE CONCEPT OF EMPLOYEE MOTIVATION IN BUSINESS MANAGEMENT. *Gospodarka i Innowacje.*, 48, 554-558.
14. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). STAGES OF BUSINESS VALUATION. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(2), 167-175.
15. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASI BANKLARIDA XMHSNI TADBIQ ETISH XUSUSIYATLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 253-258.
16. Sodikova, N. (2024). OTMda "Iqtisodoyotda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va tizimlari" fanini o 'qitishda raqamli texnologiyalarning o 'rni. *Modern Science and Research*, 3(1), 1-4..
17. Sodiqova, N. (2023). Digital Labor in the New Economy. *Modern Science and Research*, 2(10), 293-300.

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS

18. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). INNOVATIVE MANAGEMENT AS A FACTOR OF SUCCESSFUL DEVELOPMENT OF AN ENTERPRISE. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(2), 315-320.
19. To'rayevna, S. N. (2024). KORXONA FAOLIYATIDA INNOVATSIYALARNI BOSHQARISHNING XORIY Tajribasidan foydalanish imkoniyatlari.
20. To'rayevna, S. N. (2024). TADBIRKORLIK SOHASINI MALAKALI KADRLAR BILAN TA'MINLASHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.
21. Sodiqova, N. (2024). KORXONALARDA INNOVATSION LOYIHALARNI BAHOLASH TARTIBI VA TANLASH USULLARI. *Modern Science and Research*, 3(6).
22. Sodiqova, N. (2024). KORXONADA INNOVATSIYANING MOHIYATI VA UNING ASOSIY TUSHUNCHALARI. *Modern Science and Research*, 3(6).
23. To'rayevna, S. N. (2024). KORXONALARDA INNOVATSION LOYIHALARNI BAHOLASH TARTIBI VA TANLASH USULLARI.
24. To'rayevna, S. N. (2024). IQTISODIYOTNI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA INNOVATSION SIYOSAT VA UNING SHAKLLANISH XUSUSIYATLARI.
25. To'rayevna, S. N. (2024). TEXNOLOGIYA DISKURSI VA YANGI MEDIA SIYOSIY IQTISODIYOTI.
26. To'rayevna, S. N. (2023). Biznes Sohasida Xodimlarni Topish Va Tanlash Bosqichlari. *Miasto*
27. To'rayevna, S. N. (2024). KORXONANING MOLIYAVIY BAQARORLIGI: OMILLARI VA KO'RSATKICHALARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 47, 140-146.
28. Turayevna, S. N. (2024). Человеческий Капитал Как Главный Фактор Генерации Экономического Развития В Узбекистане. *Miasto Przyszłości*, 54, 848-856.
29. Sodiqova, N. T. R. (2024). KORXONADA KADRLAR SIYOSATINI OQILONA TASHKIL ETISH YO'NALISHLARI. *Gospodarka i Innowacje*, 51, 54-62.
30. Turayevna, S. N. (2024). THE EFFECT OF LABOR PROMOTION ON WORK EFFICIENCY. *Gospodarka i Innowacje.*, 49, 142-147.
31. Sodiqova, N. (2024). ECONOMIC POLICY IN THE FIELD OF YOUTH EMPLOYMENT: FOREIGN EXPERIENCE. *Modern Science and Research*, 3(2), 330-339.
32. Sodikova, N. (2024). THE MAIN DIRECTIONS OF PROVIDING THE BUSINESS SECTOR WITH QUALIFIED PERSONNEL. *Modern Science and Research*, 3(1), 133-139.
33. To'rayevna, S. N. (2024). O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI IQTISODIYOTINI RIVOJLANISHDA INVESTITSIYALARNING O'RNI. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 258-264.
34. Sodiqova, N. (2024). TADBIRKORLIK SOHASINI MALAKALI KADRLAR BILAN TA'MINLASHNING ASOSIY YO'NALISHLARI. *Modern Science and Research*, 3(1), 123-132.
35. Sodikova, N. T. (2024). PROMOTION OF LABOR PRODUCTIVITY GROWTH IN THE ENTERPRISE AS A BASIC CONDITION. *Bulletin news in New Science Society International Scientific Journal*, 1(3), 188-198.
36. To'rayevna, S. N. (2024). O'ZBEKISTONDAGI XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA AHOLINI ISH BILAN BANDLIGINI TASHKIL ETISHNING

INNOVATION XUSUSIYATLARI. *Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting*, 4(08), 113-118.

37. Sodiqova, N. T. (2025). WAYS TO ENHANCE COMPANY COMPETITIVENESS. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 12(01), 145-150.

38. Tohir o'g'li, M. T., & To'rayevna, S. N. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA INVESTITSION SIYOSAT. ZAMONAVIY TA'LIMDA FAN VA INNOVATION TADQIQOTLAR JURNALI, 2(14), 45-53.

39. Sodiqova, N. (2023). A POLITICAL ECONOMY ANALYSIS OF ECONOMIC SECURITY. *Modern Science and Research*, 2(12), 559-568.

40. Otkirovich, N. S. (2024). Yashil Iqtisodiyotda Raqamli Transformatsiya. *Miasto Przyszłości*, 54, 1356-1364.

41. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. A. (2024). AHOLINING O'ZINI OZI BANDLIGINI TA'MINLASHDA AUTSORSING YANGI SHAKLINI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 59-64.

42. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. A. (2024). FRILANSERLIK-O'ZINI O'ZI BAND QILISHNING YANGI SHAKLI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 283-288.

43. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYA QILISHDA DIVERSIFIKATSIYA STRATEGIYASINING AHAMIYATI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 300-306.

44. Akbarovna, N. N. (2024). O 'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA MAKROIQTISODIY DASTURLARNI ISHLAB CHIQUISH VA AMALGA OSHIRUVCHI YONDASHUVLARDAN FOYDALANISH. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 383-389.

45. Akbarovna, N. N. (2024). TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT YURITISHNING SHAKLLARI VA YO'NALISHLARI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(3), 57-63.

46. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). IQTISODIY TEBRANISHLAR SHAROITIDA KICHIK BIZNESNING YASHOVCHANLIK DARAJASINI BAHOLASHNING NAZARIY ASOSLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 313-318.

47. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). KORXONALARNING BOZORDAGI FAOLLIGINI BAHOLASHDA ANSOFF MATRISASINI QO'LLASH: AFZALLIKLARI VA USTUNLIKLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 100-106.

48. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. A. (2024). O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KASANACHILIKNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 277-282.

49. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). YASHIL IQTISODNI O'RGANISHDA KERAKLI KO'RSATKICH XUSUSIYATLARI VA O'LCHOV TURLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 64-69.

50. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). YASHIL VA RAQAMLI OTISHLAR AVTOMOBIL EKOTIZIMINI QANDAY O'ZGARTIRMOQDA. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 60-65.

51. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). O 'ZBEKISTONDA QISHLOQ XO 'JALIGI SOHASINING HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 147-151.

52. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). YASHIL IQTISODIYOTDA IQLIM O'ZGARISHI BILAN PAYDO BO'LADIGAN MUAMMOLARNI OLDINI OLISH MAQSADIDA JORIY QILINGAN ISTIQBOLLI YO'NALISHLAR. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 108-113.

53. Bobojonova, M. J., & Jumayeva, Z. B. (2025). XIX VA XX ASRLARDA INSTITUTIONALIZM IQTISODIY TA'LIMOTINING RIVOJLANISH DARAJASI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 62-67.

54. Akbarovna, N. N. (2024). MILLIY IQTISODIYOTNI TAHLIL QILISHDA QO 'LLANILADIGAN ASOSIY KO 'RSATKICHLAR. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 278-283.

55. Akbarovna, N. N. (2024). KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK IQTISODIYOTNING MUHIM SOHASI SIFATIDA. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(3), 307-313.

56. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. (2024). QISHLOQ XO 'JALIGINI KLASSTERLASHNING XORIJIY TAJRIBASI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 65-71.

57. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. A. (2024). O'ZBEKISTONDA FRILANSERLIK VA AUTSORSERLIKNING RIVOJLANISH DARAJASI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 72-77.

58. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI MARKETINGNI QO'LLASHNING KONSEPTUAL ASOSLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 93-99.

59. Jumayeva, Z. B., & Bobojonova, M. J. (2024). BARQAROR RIVOJLANISHGA O 'TISH SHAROITIDA ISHLAB CHIQRISHNI BOSHQARISH VA TASHKIL ETISH. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 307-312.

60. Bobojonova, M. J. (2025). PANDEMIYADAN KEYINGI DAVRDA TURIZMNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLI YO 'LLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 284-291.

61. Bobojonova, M. J. (2025). TABIIY RESURS SAMARADORLIGIDAN FOYDALANISHNING JAHON TAJRIBASI VA XALQARO DASTURLAR. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 145-151.

62. Bobojonova, M. J. (2025). MARKAZIY OSIYODA TABIIY RESURSLARDAN FOYDALANISH DARAJASI VA UNING HOLATI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 180-187.

63. Bobojonova, M. J. (2025). TABIIY RESURLAR SALOHİYATI VA UNING IQTISODIY AHAMIYATI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 206-213.

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS

64. Bobojonova, M. J. (2025). TABIIY RESURS SAMARADORLIGIDAN FOYDALANISH HOLATI VA TAHLILI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 281-287.

65. Bahodirovich, X. B. (2025). O'ZBEKISTONDA BOJXONA NAZORATI XIZMATINI TASHKIL QILISHNING HUQUQIY ASOSLARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 65-71.

66. Bahodirovich, X. B. (2025). TIJORAT BANKLARIDA MOLIVAVIY NAZORATNI TASHKIL ETISH. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 10-16.

67. Bakhodirovich, K. B. (2023). *CONCEPTUAL FOUNDATIONS OF IMPROVING ACCOUNTING IN SMALL BUSINESS AND PRIVATE ENTREPRENEURSHIP*. *IMRAS*, 6 (6), 161–165.

68. Kayumovich, K. O. (2020). The highlight priorities for the development of digital tourism in Uzbekistan. *International scientific review*, (LXIX), 61-62.

69. To'rayevich, I. A. (2025). Attracting Investments into the National Economy and their Management: Current Status. *Miasto Przyszłości*, 56, 315-322.

70. AT, I. (2024). MINTAQALARDA TADBIRKORLIK SUB'EKTLARINING INVESTITSION FAOLLIGINI OSHIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 319-326.

71. AT, I. (2024). IQTISODIYOTNING REAL SEKTORIGA INVESTITSIYA QILISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI VA MINTAQAVIY XUSUSIYATLARI TAHLILI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 149-155.

72. EI, I. JAHON SAVDO KO'RSATKICHLARI ISTIQBOLI VA BUNDA O'ZBEKISTON EKSPORTCHI KORXONALARI UCHUN IMKONIYATLAR.

73. EI, I. (2024). O'ZBEKISTONDA MAKROIQTISODIY KO'RSATKICHLAR O'ZGARISHLARINING 2022 VA 2023 YILLAR VA TARMOQLAR MIQYOSIDA TAHLILI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(3), 44-52.

74. EI, I. (2024). YALPI ICHKI MAHSULOT TUSHUNCHASI VA UNI HISOBLASHNING ASOSIY SHARTLARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(3), 266-274.

75. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). PANDEMIYA SHAROITIDA O'ZBEKISTON MILLIY IQTISODIYOTIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLARNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA ISTIQBOLDAGI IQTISODIY O'ZGASH PROGNOZLARI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 111-123.

76. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SANOAT TARMOQLARIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLAR VA ULARNI BAHOLASH. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 101-110.

77. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). O'ZBEKISTON EKSPORTCHI KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH YO'NALISHLARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 245-254.

78. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). O 'ZBEKISTONDA EKSPORT-IMPORT KO 'RSATKICHLARINING TAHLILI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 151-159.

79. Hakimovich, T. M., & Abidovna, A. S. (2025). JAHON SAVDO KO 'RSATKICHLARI ISTIQBOLI VA BUNDA O 'ZBEKISTON EKSPORTCHI KORXONALARI UCHUN IMKONIYATLAR. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 236-244.

80. Джураева, М. С., & Алимова, Ш. А. (2025). АНАЛИЗ БЕЗРАБОТИЦЫ В РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАНАХ АФРИКИ И УЗБЕКИСТАНА. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 122-128.

81. Джураева, М. С., & Алимова, Ш. А. (2025). ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ВВП СТРАН ЕВРАЗИЙСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОЮЗА (ЕАЭС) И УЗБЕКИСТАНА. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 149-156.

82. Джураева, М. С., & Алимова, Ш. А. (2025). СПРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ УРОВНЯ ИНФЛЯЦИИ В СТРАНАХ ЕС И УЗБЕКИСТАНА. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 206-212.

83. Abidovna, A. S., & Sadilloevna, D. M. (2024). THE IMPACT OF MANAGEMENT PRACTICES ON INNOVATION IN ENTREPRENEURSHIP. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 232-237.

84. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). TEXNOLOGIK JARAYONNING TANNARXINI HISOBLASH. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD*, 1(3), 17-23.

85. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2025). MAHSULOT TANNARXINI HISOBLASH, XARAJATLARNI TAHLIL QILISH YONDASHUVLARI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 47-53.

86. Azimov, B. F., Shadiyev, A. X., & Qudratova, G. M. (2025). YENGIL SANOAT KORXONALARIDA INNOVATION STRATEGIYALAR. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 15-22.

87. Raxmonqulova, N. O. (2025). TASHKILOTNING MOLIVAVIY REJASI VA UNING MUVAFFAQIYATGA TA'SIRI. *Science, education, innovation: modern tasks and prospects*, 2(1), 8-14.

88. Raxmonqulova, N. O. (2025). HODIMLARNI RAG 'BATLANTIRISH VA MOTIVATSIYA ORQALI ISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, 2(1), 29-35.

89. Raxmonqulova, N. O. (2025). TASHKILOT MAQSADLARINI BELGILASH VA ULARGA ERISHISH BO 'YICHA STRATEGIK REJALASHTIRISH JARAYONLARI. *Science, education, innovation: modern tasks and prospects*, 2(1), 22-28.

90. Hakimovich, T. M. (2025). PRIORITIES FOR DEEPENING STRUCTURAL CHANGE IN THE ECONOMY. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 12(01), 84-90.

91. Hakimovich, T. M. (2025). HUDUDLAR IQTISODIYOTINI JADAL RIVOJLANTIRISH BO 'YICHA STRATEGIYALARNING QO 'LLANILISHI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 129-136.

92. Bazarova, M. (2025). O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT MOLIYASI TIZIMIDAGI ISLOHOTLARNING ASOSIY YO'NALISHLARI. *Modern Science and Research*, 4(1), 29-36.
93. Shadiyev, A. X. (2025). A MODERN APPROACH TO THE METHODOLOGY OF TEACHING ECONOMIC DISCIPLINES. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 12(01), 134-139.
94. Khudoynazarovich, S. A. (2022). Features of evaluating the effectiveness of activities at the Bukhara State University. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(11), 153-159.
95. Xudoynazarovich, S. A. (2024). KORXONA VA TASHKILOTLARDA PERSONALNI BOSHQARISH TIZIMI VA TAMOYILLARI. *Gospodarka i Innowacje*, 48, 685-690.
96. Shadiyev, A. (2024). TA'LIM MENEJMENTI. TA'LIMNI BOSHQARISH USULLARI VA QARORLARI. *Modern Science and Research*, 3(6).
97. Olimovich, D. I., & Khudoynazarovich, S. A. (2020). The cost-effectiveness of improving the quality of hotel services. *Academy*, (4 (55)), 40-42.
98. Khudoynazarovich, S. A. (2023). CREATING VALUE IN A TOURIST DESTINATION.
99. Azimov, B. F. (2024). MOLIYAVIY SEKTORDA STATISTIK KUZATISH VA UNING USULLARI. XALQARO KONFERENSIYA VA JURNALLARNI SIFATLI INDEXLASH XIZMATI, 1(1), 28-31.
100. Жумаева, З. К. (2019). Современные Тенденции И Направления Развития Инвестиционной Деятельности В Регионах Республики Узбекистан. *Современные Проблемы Социально-Экономических Систем В Условиях Глобализации*, 148-152.
101. Jumayeva, Z. (2024). RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ELEKTRON TIJORATNING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI. *Modern Science and Research*, 3(6).
102. Bustonovna, J. Z. (2024). IQTISODIY MUAMMOLARNI HAL QILISHDA BARQARORLIKNI TA'MINLASHNING MUHIM SHARTLARI. *Miasto Przyszłości*, 55, 1436-1440.
103. Джураева, М. С. (2025). АВТОНОМНЫЕ И ИНТЕГРИРОВАННЫЕ МЕТОДЫ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 135-141.
104. Hakimovich, T. M., & Avazovna, R. L. (2024). IQDISODIY NOCHOR KORXONALAR TAHLILI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 284-292.
105. Avazovna, R. L., & Hakimovich, T. M. (2024). MINTAQADA MEHNAT BOZORI. MEHNAT BOZORINI TARTIBGA SOLISHNING XUDUDIIY ASOSLARI, AHOLI BANDLIGI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YOLLARI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 307-309.
106. Bazarova, M. (2023). EFFECTIVENESS OF USING PR-ADVERTISING SERVICES IN THE PROCESS OF PRODUCT DELIVERY ON THE EXAMPLE OF BUKHARA REGION. *Modern Science and Research*, 2(12), 506-512.